

**Zakład Komunikacji
Miejskiej Sp. z o.o.
w Wałczu**

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI JEDNOSTKI W 2023 ROKU

MARZEC 2024

SPIS TREŚCI

1. Wizytówka jednostki	str. 3
2. Personel	str. 5
3. Sytuacja majątkowa	str. 7
4. Sytuacja finansowa	str. 9
5. Sytuacja dochodowa	str. 12
6. Kontrole	str. 15
7. Ochrona środowiska	str. 15
8. Planowany rozwój	str.16
9. Załącznik Nr 1	str. 20

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU ZA ROK OBROTOWY 2023

Celem Spółki i podstawowym przedmiotem jej działalności jest wykonywanie zadań w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie miasta i gminy Wałcz.

W ramach bieżącej działalności przewozowej wprowadzano w miarę możliwości finansowych zmiany w rozkładach jazdy zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców miasta, a także na wyraźne wnioski zakładów pracy oraz Radnych Miasta Wałcz.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia istotne informacje o stanie majątkowym i sytuacji finansowej, wskazuje na przeszkody w bieżącej realizacji zadań, opisuje zmiany, jakie miały miejsce w roku sprawozdawczym, ocenia skutki, podkreśla osiągnięte efekty, diagnozuje istotne ryzyka i zagrożenia, wyznacza cele do realizacji oraz podejmuje próbę prognozy sytuacji Spółki w roku następnym.

1. WIZYTÓWKA JEDNOSTKI

1.1. Nazwa jednostki:

Zakład Komunikacji Miejskiej Spółka z o.o. w Wałczu (ZKM Sp. z o.o. w Wałczu)

1.2 Siedziba:

78-600 Wałcz, ul. Budowlanych 9.

1.3 Podstawy prawne działalności:

- Kodeks Spółek Handlowych
- Akt Założycielski Spółki –akt notarialny Rep. „A” Nr 1984 na rok 1999 z dnia 23.02.1999 r.

1.4 Rejestr Sądowy:

Jednostka zarejestrowana jest w KRS w Sądzie Rejonowym w Koszalinie, IX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000173090.

1.5. Czas trwania jednostki:

Czas trwania Spółki jest nieokreślony.

1.6. Kierownictwo jednostki:

Zarząd Spółki jest jednoosobowy.

- Cezary Balewski – Prezes Zarządu od 01.08.2020 r. do 28.02.2023 r.
- Marek Wiza – prezes Zarządu od 01.03.2023 r.

1.7. Nadzór:

Organem nadzoru w jednostce jest Rada Nadzorcza.

W skład Rady Nadzorczej w 2023 roku wchodził:

- **Mateusz Szynkaruk – przewodniczący,**
 - ✓ od 01.10.2020 r. do 28.09.2021 r.
 - ✓ od 20.10.2021 r.
- **Ewa Koterias – z-ca przewodniczącego,**
 - ✓ od 10.06.2019 r. do 28.02.2023 r.
- **Piotr Pawlik – z-ca przewodniczącego**
 - ✓ od 17.03.2023 r.
- **Dariusz Łabędzki – sekretarz.**
 - ✓ od 22.03.2022 r.

1.8. Kapitał zakładowy:

Kapitał zakładowy jednostki wynosi: 3 252 000,00 zł.

Udziałowcami Spółki są:

- Gmina Miejska Wałcz – 100 % udziałów.

Spółka na dzień dzisiejszy nie posiada udziałów własnych, jak również w roku obrotowym nie dokonała ich nabycia lub zbycia.

1.9. Posiadane oddziały:

Jednostka nie posiada oddziałów.

1.10. Przedmiot działalności:

Przedmiotem działalności przedsiębiorstwa Spółki jest:

- transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski,
- pozostały pasażerski transport lądowy,
- transport drogowy towarów,
- działalność usługowa wspomagająca transport lądowy,
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych,
- sprzedaż części i akcesoriów do pojazdów samochodowych,
- obróbka metali i nakładanie powłok na metale; obróbka mechaniczna elementów metalowych,
- produkcja części i akcesoriów do pojazdów silnikowych,
- produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych,
- sprzedaż detaliczna paliw,
- reklama,

- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi,
- wynajem i dzierżawa pojazdów samochodowych,
- wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych.

2. PERSONEL

2.1. Informacja o zatrudnieniu

Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie w (etatach)				Stan na 31.12.2023 r.	
	2022		2023		Ogółem os./et.	w tym kobiety
	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety		
1. Pracownicy na stanowiskach produkcyjnych	18,22	-	18,29	-	20/19	-
2. Pracownicy obsługi	4,40	3,0	5,0	3,0	5/5	3/3
3. Pracownicy kierownictwa	2,00	1,0	2,0	1,0	2/2	1/1
4. Pozostali pracownicy	5,38	3,37	5,08	3,0	5/5	3/3
OGÓLEM	30,00	7,37	30,37	7,0	31/30	7/7

PREZES ZARZĄDU – zatrudniony na podstawie kontraktu menadżerskiego.

Od miesiąca września 2023 r. zostało zatrudnionych 2 uczniów nauki zawodu.

Średnioroczne zatrudnienie na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Jest to niezbędne minimum do realizacji zadań na odpowiednim poziomie przez Spółkę.

Na dzień 31.12.2023 r. zatrudnionych w Spółce były 31 osób, co w przeliczeniu na etaty daje odpowiednio 30 etatów.

Jednocześnie nadmieniam, że struktura ZKM Sp. z o.o. przewiduje 35,5 etatu.

Sytuacja w zatrudnieniu w grupie kierowców w roku 2023 jest w miarę stabilna, zostało zatrudnionych 2 nowych kierowców.

Średnia wieku całej załogi Spółki, w tym kierowców wynosi ok.50 lat jest to zmniejszenie w porównaniu do poprzedniego roku o 5 lat (2022r. ok. 55lat)

Niewątpliwie wpływ na aktualną sytuację kadrową mają oferowane przez Spółkę wynagrodzenia (szczególnie u kierowców, gdzie pracodawca prywatny działający na tym terenie oferuje znacznie wyższe wynagrodzenie), jak również spowodowany wydłużonym i kosztownym systemem szkoleń i uzyskania kwalifikacji wstępnej, oraz brak młodych ludzi z uprawnieniami kierowcy autobusu (kat. D), chętnych do podjęcia pracy w komunikacji

miejskiej.

Zarząd w swoich działaniach systematycznie poprawia sytuację kadrową Spółki doprowadzając do stabilizacji zatrudnienia, odmłodzenia załogi, zapewnienia właściwego wykonania nałożonych zadań oraz poprawia warunki płacowe pracowników wg, możliwości spółki.

Informacja o średnio-miesięcznych płacach

Wyszczególnienie	2022 (w zł)	2023 (w zł)	Zmiana (w %)
1. Pracownicy produkcyjni	4 422,45	4 734,84	107,06
a) kierowcy	4 550,63	4 759,29	104,59
b) mechanicy	4 332,89	4 410,16	101,78
c) mechanicy prostowania ram	3 936,64	4 799,60	121,92
2. Pracownicy obsługi	3 478,28	4 156,96	119,51
a) dozorczy – sprzątaczk	3 429,77	4 167,53	121,51
b) konserwator	3 643,23	4 114,51	112,94
3. Pozostali pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	4 660,93	5 274,45	113,16
OGÓLEM NA ETAT	4 331,52	4 609,42	106,42

Powyższa tabela zawiera wypłacone w poszczególnych grupach zawodowych, przeciętne wynagrodzenie miesięczne w przeliczeniu na etaty, bez nagród jubileuszowych, odpraw emerytalno-rentowych i z tytułu zwolnień, pracownikom Spółki na podstawie Zakładowego Regulaminu Wynagradzania.

W poszczególnych grupach pracowników zauważalne jest zróżnicowanie wskaźników wzrostu. Wynika to przede wszystkim z małej liczebności tych grup, oraz ze zdarzeń wpływających na rzeczywistą wypłatę wynagrodzeń. Są to między innymi: długotrwałe okresy pobierania zasiłków chorobowych, liczba osób pracująca w niepełnym wymiarze czasu pracy, liczba godzin do przepracowania w roku, liczba nadgodzin, zmiany personalne na stanowiskach pracy (specjalista ds. kadr i płac, specjalista ds. marketingu, dyspozytor, pracownik działu prostowania ram, dozorczy), itp.

Po uwzględnieniu powyższego, realny, procentowy wzrost wynagrodzenia w poszczególnych grupach wyniósł:

- pracownicy produkcyjni – 7 %
- pracownicy obsługi – 19%

➤ pracownicy pozostali – 13 %

Wzrost wynagrodzenia został niejako wymuszony podwyżką minimalnego wynagrodzenia brutto, które roku 2023 zmieniło się aż dwa razy. (z 3010 zł na 3 490 zł oraz 3 490 zł na 3 600 zł)

2.3 Świadczenia socjalne i BHP

W roku obrotowym 2023 na podstawie przeciętnego rzeczywistego zatrudnienia dokonano odpisu na ZFŚS w kwocie: 56 762,67 zł. W lipcu 2023 roku została podwyższona podstawa naliczania ZFŚS, dlatego po I półroczu odpis został zwiększony o 4 290,06 zł i wynosił ostatecznie 61 052,73 zł. Naliczone środki wraz ze spłatą pożyczek i innymi wpływami w łącznej wysokości 75 721,18 zł wykorzystano w ok. 77 % zgodnie z przepisami ogólnymi i regulaminem wewnętrznym.

Stan funduszu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosi 16 473,90 zł z tego na wyodrębnionym rachunku bankowym ZFŚS środki finansowe w kwocie 20 473,45 zł.

W roku 2023 przeprowadzone zostały zgodnie z planem szkoleń, okresowe szkolenia bhp i ppoż. Na stanowiskach robotniczych, oraz na bieżąco – szkolenia wstępne.

Odzież służbowa i robocza wydawana była zgodnie z harmonogramem. Pranie i naprawa odzieży roboczej pracowników warsztatu odbywała się regularnie raz w miesiącu.

W okresie sprawozdawczym odnotowano jeden wypadek przy pracy z koniecznością korzystania ze zwolnienia lekarskiego.

3. SYTUACJA MAJĄTKOWA

3.1. Struktura aktywów netto

Aktywa	2021 tys. zł	Udział %	2022 tys. zł	Udział %	2023 tys. zł	Udział %
1. Trwale	2405,1	79,0	2179,2	82,9	2108,7	72,8
a) środki trwałe	2256,8	74,2	2040,9	77,6	1980,4	68,3
b) środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	-
c) wartości niematerialne i prawne	48,3	1,6	38,3	1,5	28,3	1,0
d) długoter. rozl. międzyokresowe	100,0	3,2	100,0	3,8	100,0	3,5
2. Obrotowe	637,7	21,0	449,4	17,1	787,1	27,2
a) zapasy	27,6	1,0	31,3	1,2	28,2	1,0
b) należności krótkoterminowe	413,0	13,6	70,6	2,7	250,5	8,7
c) inwestycje krótkoterminowe	133,3	4,4	281,8	10,7	441,2	15,2
d) krótkoter. rozl. międzyokresowe	63,8	2,0	65,7	2,5	67,2	2,3
SUMA AKTYWÓW	3 042,7	100	2628,6	100	2895,8	100

W roku obrotowym 2023 nastąpił wzrost aktywów ogółem o 10,2 %.

Analizując strukturę aktywów jednostki zauważamy zwiększony udział środków obrotowych, w tym wysoki poziom gotówki, oraz utrzymanie podobnego do lat ubiegłych poziomu aktywów trwałych. Pozwoli to Spółce w roku bieżącym na kontynuowanie inwestycji w niezbędne do działalności jednostki aktywa oraz zabezpiecza regulowanie jej zobowiązań.

Nastąpił nieznaczny spadek wartości majątku w stosunku do roku 2022, co wiąże się z naturalnym zużyciem posiadanego majątku. Niemniej jednak Zarząd Spółki konsekwentnie dąży do unowocześniania firmy (zakupy związane z informatyzacją, oprzyrządowaniem warsztatowym Spółki) oraz odnawiania taboru autobusowego. Stopień umorzenia wartości początkowej środków trwałych również odzwierciedla tendencje w zasobach majątku trwałego Spółki.

3.2. Zmiana i struktura wartości środków trwałych

Grupa środków	WARTOŚĆ POCZĄTKOWA						WARTOŚĆ NETTO	
	Stan na 31.12.2022 r.		Stan na 31.12.2023 r.		Zmiana		Stan na 31.12.2023 r.	
	Wartość tys. zł	Udział %	Wartość tys. zł	Udział %	Wartość tys. zł	Udział %	Wartość tys. zł	Udział %
1. Grunty	209,8	5,2	209,8	5,2	-	-	209,8	10,6
2. Budynki i budowle	2606,2	64,6	2606,2	65,3	-	-	1663,9	84,0
3. Urządzenia techniczne i maszyny	227,1	5,6	243,8	6,1	16,7	0,5	47,2	2,4
4. Środki transportu	872,8	21,7	813,9	20,4	-58,9	-1,3	54,3	2,7
5. Pozostałe	115,7	2,9	115,7	3	-	-	5,2	0,3
RAZEM	4031,6	100	3989,4	100	-42,2	-0,8	1980,4	100

Zgodnie z Bilansem na dzień 31.12.2023 r. nastąpił spadek wartości początkowej środków trwałych na łączną kwotę 42,2 tys. zł.

Środki trwałe wykazują duży stopień zużycia. Roczna amortyzacja w 2023 r. wyniosła ok. 87,3 tys. zł.

W związku z powyższym celowa zatem jest kontynuacja działań zmierzających do innego zagospodarowania majątku trwałego lub zbycia zbędnych w podstawowej działalności jednostki środków trwałych, w celu zmniejszenia kosztów jego utrzymania i uzyskania środków obrotowych z przeznaczeniem na niezbędne inwestycje.

3.3. Wskaźniki rentowności majątku i sprawności zarządzania zasobami.

Wskaźniki te mierzą zdolność poszczególnych składników majątkowych do generowania zysku oraz intensywność jego wykorzystania – obrót.

Wskaźnik	2020	2021	2022	2023
Zwrotu majątku - ROA	-19,6%	- 6,7%	10,2%	7,7%
Stopień unieruchomienia majątku	482,3%	377,2%	484,9%	267,9%
Intensywność wykorzystania majątku trwałego	105,9%	116,8%	166,5%	150,4%

Z uwagi na odnotowany w roku obrotowym 2023 zysk, wskaźnik efektywności majątku wykazuje wartość dodatnią. Oznacza to, iż każda złotówka zaangażowana w finansowanie majątku przyniosła zysk, a nie stratę.

Intensywność wykorzystania majątku trwałego, która mierzona nie jest zyskiem netto a przychodem ze sprzedaży, przekracza 100%.

Wskaźnik struktury majątku (stopień unieruchomienia majątku – stopień elastyczności) zwiększył się.

4. SYTUACJA FINANSOWA

4.1. Struktura pasywów

Strukturę pasywów przedstawia poniższa tabela.

Pasywa	31.12.2021 r.		31.12.2022 r.		31.12.2023 r.		Zmiana tys. zł
	Wartość tys. zł	Udział %	Wartość tys. zł	Udział %	Wartość tys. zł	Udział %	
1. Kapitał własny	1825,2	60,0	2093,2	79,6	2306,5	79,6	213,3
a) kapitał podstawowy	3 252,0	106,9	3252,0	123,7	3252,0	112,3	-
b) kapitał zapasowy	-	-	-	-	-	-	-
c) zysk/strata z lat ubiegłych	- 1222,9	- 40,2	-1426,7	-54,3	-1169,9	-40,4	256,8
d) zysk/strata netto	-203,8	- 6,7	267,9	10,2	224,4	7,7	-43,5
2. Zobowiązania i rezerwy	1 217,5	40,0	535,4	20,4	589,3	20,4	53,9
SUMA PASYWÓW	3 042,7	100	2628,6	100	2895,8	100	267,2

Kapitały własne wzrosły w 2023 roku w stosunku do roku 2022 o 10,2 % (wzrost w kwocie 213 tys. zł). Był to efekt między innymi dodatniego wyniku Spółki za 2023 rok.

Rezerwy związane na przyszłe przewidywane koszty oszacowano na kwotę 276 tys. zł. Zmniejszenie rezerw w stosunku do 2022 roku było spowodowane między innymi zmniejszeniem rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne (32,7 tys. zł).

W roku obrotowym 2023 kapitał podstawowy Spółki nie uległ zmianie. Zwiększeniu uległy również zobowiązania Spółki. Ogólny procentowy wzrost pasywów w 2023 r. wyniósł ok 10,2%.

4.2. Finansowanie działalności

Wskaźnik	2020	2021	2022	2023
Pokrycie majątku trwałego kapitałem stałym	106%	75,9%	96%	116%
Trwałość struktury finansowania	88%	60%	80%	80%
Udział obcych źródeł finansowania	12%	40%	20%	20%

Powyższe wskaźniki pokazują źródła finansowania poszczególnych grup majątku, jego stabilność i udział kapitałów obcych.

- Pokrycie majątku trwałego kapitałem stałym, (złota reguła bilansowa) – wielkość >1.

Kapitał stały, czyli środki będące w dyspozycji jednostki pokrywają majątek trwały. Wartość wskaźnika 116% wynika z utworzenia rezerw na świadczenia pracownicze, które zalecone zostały przez biegłego rewidenta w roku 2022.

- Trwałość struktury finansowania.

Utrzymująca się wysoka wartość tego wskaźnika wskazuje na stabilność podstaw źródeł finansowania działalności jednostki.

- Udział obcych źródeł finansowania (zadłużenie ogólne Spółki) utrzymuje się na niskim poziomie. Spółka nie korzysta np. z długoterminowych kredytów bankowych.

4.3. Płynność finansowa

Poniżej zaprezentowano zestaw wskaźników opisujących efektywność działania Spółki. Na poziom tych wskaźników wpływ mają podstawowe wielkości ekonomiczne, czyli wielkość przychodów uzyskiwana przez Spółkę z prowadzonej działalności oraz ponoszonych przez nią kosztów, poziom zysku netto oraz suma bilansowa.

Analizy płynności finansowej Spółki dokonano w oparciu o poniższe wskaźniki:

Wskaźnik	2020	2021	2022	2023
Kapitał obrotowy	313,3 tys. zł	297,1 tys. zł	247,6 tys. zł	727,5 tys. zł
Pokrycie zobowiązań handlowych należnościami handlowymi	0,24	0,41	0,35	1,07
Płynność:				
- bieżąca	1,42	1,67	2,23	5,56
- szybka	2,69	1,61	2,1	5,38
- natychmiastowa	0,51	0,30	1,4	3,39

Wielkość kapitału obrotowego obrazuje jakim środkami finansowymi jednostka dysponuje (bezwzględny poziom płynności). W roku 2023 odnotowano wartość dodatnią. Wskaźnik pokrycia zobowiązań należnościami jest wyższy jak w roku poprzednim. Wskaźniki płynności finansowej przyjmują wartości powyżej zalecanych. Podsumowując powyższe zestawienie wskaźników stwierdzam, że Spółka jest w stanie na bieżąco regulować swoje zobowiązania.

Spółka nie korzysta z instrumentów finansowych w zakresie ryzyka: zmiany cen, kredytowego czy istotnych zakłóceń przyływów środków pieniężnych, natomiast po raz pierwszy rezerw Spółka skalkulowała utworzenie rezerw na świadczenia pracownicze, które zalecone zostały przez biegłego rewidenta.

W celu poprawy sytuacji finansowej Spółki i usunięcia czynników ryzyka i zagrożenia Zarząd nieustannie podejmuje działania zmierzające do minimalizacji kosztów. Analizując na bieżąco zarówno uzyskiwane przychody, jak i ponoszone koszty operacyjne Zarząd koncentruje się na działaniach mających na celu uzyskanie optymalnej struktury organizacyjnej, która pozwoli na dostosowanie do obecnych potrzeb rynku usług przewozowych i stworzenie zaplecza techniczno-kadrowego umożliwiającego realizację powierzonych zadań.

5. SYTUACJA DOCHODOWA

5.1. Analiza rodzajowa i struktura przychodów

Źródła przychodów	31.12.2021 r.		31.12.2022 r.		31.12.2023 r.		
	Wartość tys. zł	Udział %	Wartość tys. zł	Udział %	Wartość tys. zł	Udział %	Zmiana tys. zł
A. Przychody ze sprzedaży i zrównanie z nimi	2 765,3	87,0	3 629,4	83,2	4 354,7	98	725,3
1. Przychody ze sprzedaży produktów:	2 765,3	87,0	3 629,4	83,2	4 354,7	98	725,3
- sprzedaż biletów,	241,3	7,6	262,0	6,0	331,5	7,5	69,5
- przewozy komercyjne,	9,2	0,3	37,6	0,9	54,5	1,2	16,8
- najem pomieszczeń,	356,5	11,2	462,5	10,6	384,6	8,7	-77,9
- wynagrodz. Gmina Miejska	1800,0	56,6	2391,1	54,8	2898,0	65,2	506,9
- wynagr. Gmina Wiejska,	50,0	1,6	129,9	3,0	180,0	4,0	50,1
- pozostałe przychody,	43,9	1,4	31,8	0,7	57,7	1,3	25,9
- prostowanie ram,	228,1	7,2	227,2	5,2	301,2	6,8	74,0
- wynagrodzenie Albatros	36,3	1,1	87,2	2,0	100,2	2,3	13,0
- wynagrodzenie Starostwo Powiatowe	-	-	-	-	47,0	1,0	47,0
2. Zmiana stanu produktów	-	-	90,2	2,1	32,8	0,8	-57,4
3. Koszt wytworzenia prod. na potrzeby własne	-	-	-	-	-	-	-
4. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	-	-	-	-	-	-	-
B. Pozostałe przychody operacyjne	369,4	11,6	640,1	14,6	51,3	1,1	-588,8
C. Przychody finansowe	0,9	0,1	1,4	0,1	3,6	0,1	2,2
PRZYCHODY OGÓŁEM	3 178,3	100	4 361,1	100	4 442,4	100	81,3

W roku obrotowym 2023 przychody Spółki ogółem zwiększyły się o 81,3 tys. zł., tj. 1,86 % w stosunku do roku poprzedniego.

W podstawowej z punktu oceny prowadzonej działalności gospodarczej grupie przychodów, tj. ze sprzedaży produktów, jednostka odnotowała wzrost, i tak:

- o 26,5 % zwiększyły się wpływy ze sprzedaży biletów,
- o 44,9 % zwiększyły się przychody z wynajmu autobusów,
- należna rekompensata Gminy Miejskiej Wałcz kosztów świadczonych przez Spółkę usług publicznych zwiększyła się o 21,2 %.

Łączne przychody z dodatkowo prowadzonej działalności, nie związanej z przewozami regularnymi, wyniosły w 2023 r. – 798 tys. zł, co stanowi 18,3 % przychodów ze sprzedaży.

W grupie pozostałych przychodów operacyjnych Spółki swoje odzwierciedlenie mają:

- dopłaty PFRON do 26.07.2023 r.
- refundacja z Ochotnicze Hufce Pracy,
- odszkodowania.

W omawianym okresie sprzedaż ilościowa biletów była jednak wyższa o 14,36 % w porównaniu do odnotowanej w roku poprzednim. W sprzedaży biletów na liniach miejskich wzrost ukształtował się na poziomie 12,70%, a największy biletów jednorazowych sprzedawanych przez obsługę pojazdu (22,95%). Sprzedaż biletów miesięcznych charakteryzowała się stosunkowo wysokim wzrostem (100%). W przypadku linii podmiejskich odnotowano znaczny spadek ilości sprzedanych biletów, ukształtował się on na poziomie 74,42%.

5.2. Analiza rodzajowa i struktura kosztów

Koszty wg rodzaju	31.12.2021 r.		31.12.2022 r.		31.12.2023 r.		
	Wartość tys. zł	Udział %	Wartość tys. zł	Udział %	Wartość tys. zł	Udział %	Zmiana tys. zł
A. Koszty działalności operacyjnej:	3 371,6	99,6	4021,9	98,2	4214,3	99,9	192,4
- amortyzacja	97,2	2,5	130,8	3,2	87,3	2,1	-43,5
- zużycie materiałów i energii	775,9	21,2	1080,3	26,4	991,9	23,5	-88,4
- usługi obce	159,1	3,7	117,9	2,9	186,4	4,4	68,5
- podatki i opłaty	127,0	4,3	154,1	3,7	159,5	3,8	5,4
- wynagrodzenia	1 667,1	52,5	1982,3	48,4	2170,9	51,5	188,6
- ubez. społ. i inne świad.	410,6	11,9	446,7	10,9	501,1	11,8	54,4
- pozostałe koszty rodzajowe	134,7	3,5	109,8	2,7	117,2	2,8	7,4
- wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-	-	-	-	-	-
B. Pozostałe koszty operacyjne	9,0	0,3	68,2	1,7	1,1	0,0	-67,1
C. Koszty finansowe	1,6	0,0	3,1	0,1	2,6	0,1	-0,5
KOSZTY OGÓLEM	3 382,2	100	4093,2	100	4218	100	124,8

W roku obrotowym 2023 nastąpiło zwiększenie kosztów ogółem o 124,8 tys. zł, tj. o ok. 3%.

Analizując zmiany w najbardziej istotnej grupie kosztów, kosztach działalności operacyjnej, nastąpiło ich zwiększenie ogółem o 192,4 tys. zł.

Wzrost odnotowano w zasadzie w każdej grupie kosztów:

- podatki i opłaty o 3,5%

- usługi obce o 58%
- pozostałe koszty rodzajowe 6,7 %

Natomiast spadek kosztów w porównaniu do roku ubiegłego nastąpiło w grupie amortyzacja (49%), jak również zużycie materiałów i energii odniosło spadek o 8,9%.

5.3. Wskaźnik rentowności

Wskaźnik	2020	2021	2022	2023
Zyskowność operacyjna sprzedaży	-21,1%	- 7,3%	7,3%	3,9
Zyskowność sprzedaży	-27,8%	- 20,38%	-8,3%	5,2
Zyskowność netto sprzedaży	-27,8%	- 20,38%	7,3%	5,2
Stopa zwrotu kapitału własnego (ROE)	-22,3%	-11,2%	12,8%	9,7

Powyższe wskaźniki są odzwierciedleniem danych zawartych w sprawozdaniu finansowym i przedstawiają generowany zysk/stratę w odniesieniu do innych parametrów. W roku sprawozdawczym 2023 podstawowe wskaźniki rentowności informujące o zysku operacyjnej sprzedaży oraz zyskowności netto, jak również efektywność wykorzystania zaangażowanych w działalność jednostki kapitałów przyjęły wartości dodatnie i wynikają z odnotowanego przez spółkę zysku.

5.4. Wynik finansowy

Wynik finansowy netto	2020 tys. zł	2021 tys. zł	2022 tys. zł	2023 tys. zł
Zysk/strata	-550,4	- 203,9	267,9	224,4

Efektem działania jednostki jest osiągnięty wynik finansowy. Plan nie zakładał wcześniejszego rozliczenia wynagrodzenia za II półrocze 2023 r. z tytułu umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, która została zwarta 20.12.2021 r. wraz z aneksami. Z powodu trudnej sytuacji finansowej, Spółka wystąpiła z wnioskiem do Gminy Miejskiej o wcześniejszą wypłatę wynagrodzenia i pod koniec roku dostaliśmy 398 tys. zł.

Podsumowując Spółka na działalności gospodarczej w roku 2023 odnotowała zysk w wysokości **224 439,47 zł.**

Zarząd Spółki koncentruje swoje działania w kierunku jak największej i najbardziej efektywnej minimalizacji kosztów oraz na pozyskaniu z działalności podstawowej i dodatkowej maksymalnych – możliwych do uzyskania – przychodów. Nie zawsze pomimo czynionych starań zminimalizowanie kosztu jest możliwe, na wiele pozycji kosztów wpływ mają czynniki zewnętrzne, na które Zarząd Spółki nie ma wpływu i niezależnie od działań wewnętrznych, wydatki wzrastają.

6. KONTROLE

W roku obrotowym 2023 w jednostce przeprowadzono jedną kontrolę zewnętrzną:

- 14 czerwca 2023 r. - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu.

Zakres przedmiotowy kontroli:

1. Przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, dotyczących utrzymania należytego stanu higienicznego środków transportu osobowego.
2. Przestrzeganie obowiązków wynikających z przepisów Ustawy z dnia 09.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (j.t. Dz.U.2021, poz. 276).

Kontroli podlegały:

- ✓ stan sanitarno - higieniczny środków transportu zbiorowego,
- ✓ mycie i sprzątanie autobusów,
- ✓ gospodarka odpadami komunalnymi,
- ✓ przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w obiektach zakładu oraz właściwe słowno-graficzne ich oznakowanie, jak również wiat przystankowych i autobusów.

W dniu 23.11.2023 r. została przeprowadzona kontrola Policji oraz Inspekcji Transportu Drogowego w celu sprawdzenia sprawności autobusów.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA

Wytworzone w trakcie działalności Spółki w roku 2023 odpady zostały w całości przekazane wyspecjalizowanym podmiotom gospodarczym celem ich utylizacji, w niżej wymienionych ilościach:

- Zużyte filtry olejowe – 0,0300 Mg
- Zużyte czysciwo – 0,1200 Mg
- Zużyte oleje silnikowe – 0,360 Mg

Autobusy komunikacji miejskiej w roku 2023 zużyły 105.196 l paliwa – oleju napędowego. Za emisję zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza złożono sprawozdanie do Urzędu Marszałkowskiego oraz do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami.

Stosowane roczne, zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania przez Spółkę ze środowiska naturalnego oraz rodzajach i ilości wytworzonych odpadów, zostało przekazane w wyznaczonym terminie Urzędowi Marszałkowskiemu oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Z tytułu korzystania ze środowiska Spółka wniosła należne opłaty.

8. PLANOWANY ROZWÓJ

Zakład Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Wałczu w 2023 roku obsługiwał 14 linii komunikacyjnych o łącznej długości ok. 125 km.

Dziennie realizowanych było:

- w dni powszednie – 149 kursy,
- w niedziele, soboty i święta – 61 kursów.

Spółka eksploatowała 15 autobusów miejskich o łącznej nominalnej pojemności 1 025 pasażerów, korzystała ze 134 przystanków autobusowych, w tym 111 na terenie Gminy Wałcz – zwiększenie przystanków o 12 sztuk spowodowane tym, że w dniu 31.08.2023 r. została podpisana Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego z Powiatem Wałeckim, która dotyczyła przewozów pasażerów na trasie Sośnica – Wałcz - Sośnica, która jest kontynuowana w 2024 r..

Zakład by zachęcić mieszkańców do korzystania z komunikacji miejskiej, wprowadził 50% upust na bilety miesięczne w okresie wakacyjnym oraz utworzył specjalną linię Wałcz – Strączno Półwysep.

W roku 2023 ZKM Sp. z o.o. w przewozach regularnych przewiózł łącznie ok. 409 tys. pasażerów, pokonując 337 tys. km.

Podstawowym działaniem w kierunku funkcjonowania komunikacji miejskiej jest tabor autobusowy dlatego, też wspólnie z Organizatorem publicznego transportu zbiorowego prowadzone były procedury pozwalające na nabycie taboru zeroemisyjnego

wraz z infrastrukturą ładowania dzięki dotacji w ramach programu priorytetowego „Zielony transport publiczny” ogłoszony przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zakup autobusów pozwoli na wymianę autobusów nie spełniających norm EURO. Zmiana w transporcie jest kluczowa, jeżeli chcemy osiągnąć neutralność klimatyczną.

Posiadane aktualnie przez Spółkę autobusy miejskie 12 szt., za wyjątkiem nowych pięciu sztuk zakupionych przez Gminę Miejską Wałcz w ramach Kontraktu Samorządowego, osiągnęły średni wiek ok. 22 lat. Utrzymanie ich we właściwym stanie technicznym jest coraz trudniejszym zadaniem dla służb technicznych, a usuwanie coraz częstszych awarii jest kosztowne i czasochłonne, dlatego w 2024 roku wytypowano do likwidacji 8 autobusów starej generacji. Spółka jest świadoma oczekiwań pasażerów i podejmuje intensywne działania w zakresie odnowy i technicznego utrzymania taboru, które zapewnią im satysfakcję pod względem niezawodności, punktualności i komfortu jazdy.

Celowa jest również działalność zmierzająca do bardziej efektywnego zagospodarowania majątku trwałego, jak również zbycia zbędnych w podstawowej działalności Spółki, środków trwałych, gruntów – tj. zbędnych działek gruntowych a uzyskane finanse przeznaczyć m.in. na inwestycje i bieżącą działalność.

W roku 2023 w ramach działań inwestycyjnych zrealizowano:

- monitoring placu postojowego autobusów oraz obiektów warsztatowych,
- adaptacja pomieszczenia w budynku biurowym na potrzeby portierni,
- modernizacja oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego (przejście na technologię LED).
- odnowienie powłok malarskich na warsztacie ślusarskim oraz w pomieszczeniu dla kierowców,
- pozostałe zakupy (narzędzia, urządzenia)

Zadaniem Zakładu Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Wałczu na rok 2024 będzie zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie lokalnego transportu zbiorowego i jak najlepsze wypełnianie obowiązków wynikających z zawartej Umowy z Organizatorem w dniu 20.12.2021 r. wraz z Aneksami z dnia 22.02.2022 r., 14.11.2022 r. i 09.12.2022 r. do obowiązującej Umowy.

Działania Zarządu będą ukierunkowane przede wszystkim na:

- ustabilizowaniu realizacji aktualnie wykonywanych przewozów regularnych,
- zapewnieniu naszym klientom pewnej i bezpiecznej usługi, o jak najwyższej jakości,

- dostosowanie połączeń do potrzeb pasażerów oraz funkcjonowania zakładów na terenie miasta Wałcz.

Powzięto również kroki w celu zminimalizowania kosztów funkcjonowania Zakładu Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Wałczu.

Niezbędne i pilne zadaniem Zarządu jest rozpoczęcie prac inwestycyjnych, w tym:

- remont placu manewrowego i postojowego,
- wykonanie projektu, a także modernizacja i dostosowanie stacji transformatorowej oraz przebudowa rozdzielni umożliwiająca zainstalowanie stacji ładowania autobusów elektrycznych,
- wymiana bramy i okien w warsztacie prostowania ram.

Z uwagi na to, że środki finansowe na 2023 rok przyznane na zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego dla Zakładu Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. nie są wystarczające, w ocenie Zarządu zachodzi potrzeba znalezienia dodatkowych źródeł dochodu spółki.

Podjęte działania przyniosły:

- podpisanie umowy na naprawy i prostowanie ram pojazdów ciężarowych z firmą Jan i Andrzej Garncarek Mercedes AMG i świadczenia przedmiotowych usług jako podwykonawca autoryzowanego serwisu;
- renegocjacja umowy z ENEA SA i obniżenia stawek za energię elektryczną od 1.07.2024 r. o 40%
- korzystanie z zamontowanych na dachu budynku warsztatowym paneli fotowoltaicznych,
- zwiększenie wpływów z tytułu wynajmu komercyjnego autobusu turystycznego,
- znaleziono stabilnych ekonomicznie najemców pomieszczeń nie wykorzystywanych przez spółkę,

Ponadto od 1.02.2024r. wykorzystano wolne moce przerobowe mechaników uruchomiono usługi naprawy pojazdów samochodowych dla mieszkańców Wałcza.

Spółka w sposób ciągły dąży do obsługi transportem zbiorowym, mieszkańców gmin powiatu wałeckiego w Ramach umów ze starostą Powiatu Wałeckiego i Wójtem Gminy Wałcz.

ZAKŁAD KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ Sp. z o.o.

Wzrost cen części zamiennych, jak również energii i paliw odcisnął swoje piętno na kosztach funkcjonowania Spółki, co zmusiło Zarząd do poszukiwania nowych, konkurencyjnych źródeł zaopatrywania i racjonalne nim gospodarowanie.

Należy stwierdzić, że Zakład Komunikacji Miejskiej sp. z o.o. jest w dobrej kondycji finansowej a inwestycje zaplanowane na 2024 r. doprowadzą do oszczędności w zakresie oszczędności energii elektrycznej, ciepłej i paliw płynnych, a wprowadzona podwyżka uposażeń pracowników o 20% zatrzyma odejścia pracowników i przyciągnie nowych

Marek Wiza
Zakład Komunikacji Miejskiej
Sp. z o.o. w Wałczu

Załącznik Nr 1 do Sprawozdania
z działalności jednostki za 2023 r.**Wykaz wskaźników ekonomicznych
przytoczonych w sprawozdaniu**

Nazwa wskaźnika	Formuła
I. Wskaźniki rentowności: 1. stopa zwrotów aktywów (ROA) 2. Stopa zwrotu kapitału własnego (ROE) 3. Zyskowność sprzedaży 4. Zyskowność operacyjna sprzedaży 5. Zyskowność netto sprzedaży	$(\text{zysk netto} : \text{aktywa ogółem}) \times 100\%$ $(\text{zysk netto} : \text{kapitał własny}) \times 100\%$ $(\text{zysk ze sprzedaży} : \text{przychody netto ze sprzedaży}) \times 100\%$ $(\text{zysk operacyjny} : \text{przychody netto ze sprzedaży}) \times 100\%$ $(\text{zysk netto} : \text{przychody netto ze sprzedaży}) \times 100\%$
II. Wskaźniki finansowania działalności: 1. Pokrycie majątku trwałego kapitałem stałym (kapitał własny+zobowiązanie długoterminowe) 2. Trwałość struktury finansowania 3. Udział obcych źródeł finansowania	$(\text{kapitał stały} : \text{majątek trwały}) \times 100\%$ $(\text{kapitał własny} : \text{majątek ogółem}) \times 100\%$ $(\text{zobowiązania ogółem} : \text{majątek ogółem}) \times 100\%$
III. Wskaźniki płynności finansowej: 1. Kapitał obrotowy 2. Pokrycie zobowiązań należnościami 3. Płynność: - bieżąca - szybka - natychmiastowa	majątek obrotowy – zobowiązania krótkoterminowe śr. należności handlowe : śr zobowiązania handlowe majątek obrotowy : zobowiązania handlowe (majątek obrotowy – śr. zapasy) : zobowiązania bieżące inwestycje krótkoterminowe : zobowiązania bieżące
IV. Wskaźniki sprawności zarządzania zasobami: 1. Stopień unieruchomienia majątku 2. Intensywność wykorzystania majątku trwałego	$(\text{majątek trwały} : \text{majątek obrotowy}) \times 100\%$ $(\text{przychody netto ze sprzedaży} : \text{majątek trwały}) \times 100\%$